

دانشگاه پزشکی

هر جا وایسادی همونجا مرکز دنیاست!

ماه نامه رسا / نوبت پنجم / تیر ۱۴۰۴
صاحب امتیاز: بسیج دانشکده پزشکی
مدیر مسئول: محمد مهدی محمدی
سرپرستان: سینا ریاحی مقدم، محمد صادق
برزگر بفرهانی، آزاده مکبر

ارتباط با ما @Rasa_tums

مطالب مرتبط با پزشکی را در صفحات آبی رنگ دنبال کنید:

- مصاحبه با رتبه ۵ علوم پایه خانم فاطمه قهاری ص ۳
- بررسی کیس بالینی ماه گذشته و این بار بیماری که با بیش از ۸ ساعت ناشتایی علائم اش بروز می‌کند. ص ۳
- پیشینه تولد کلمه Saphenous توسط ابوعلی سینا در بخش مشاهیر پزشکی. ص ۳
- قسمت آخر مصاحبه با AI؛ در بخش پزشکی و رای دانشگاه. وقتی هوش مصنوعی مصاحبه اساتید در ماه قبل را تحلیل می‌کند! ص ۴
- وقتی احکام پزشکی درباره سقط جنین حرف می‌زند! ص ۴
- ایران با تولید پودر بند آورنده خون با کمک صنعت هسته‌ای بار دیگر پیشرفت خود را به رخ جهانیان کشید! ص ۴
- یکی دیگر از مسیرهای نخبه شدن: بخوانید در بخش به یک نخبه نیازمندیم. ص ۵
- وقتی دختری که از بیمارستان مرخص می‌شود تصمیم می‌گیرد کتابی بنویسد تا به کادر درمان گوشزد کند؛ لطفاً به بیمار خود گوش دهید! ص ۵

آنچه گذشت و آنچه خواهید دید

علائق خود در زمینه‌های مختلف را در صفحات بنفش رنگ دنبال کنید:

- رفوع دل برا وقت‌هایی که لازم است با قلب خود خلوت کنید! ص ۶
- غدیر هنوز ادامه دارد و با حکومت موعود پیوند خورده است. ص ۶
- در علوم دیگر بخوانید درباره ماهیت بی‌نهایت! ص ۶
- یک جرعه ادبیات از جنس حس مسئولیت برای هموطن. ص ۷
- رسانه با چه قلاب‌هایی ساعت‌ها ما را مجذوب خود می‌کند؟ ص ۷
- وقتی انقلاب به کف دانشگاه می‌رسد؛ در مستند تا اطلاع ثانوی تعطیل! ص ۷
- نباید فراموش کرد که دانشجو فراتر از روزمرگی در عرصه سیاست صاحب نقش است اما چرا دانشجو؟ ص ۸
- شوخی شوخی، ولی جدی! وقتی کاریکاتور و نقاشی مفاهیم را بهتر از کلمات منتقل می‌کنند. ص ۸

مسابقه و بزرگداشت روز فردوسی

یادبود شهید رئیسی و همراهانشان

هیئت شهادت امام جواد علیه السلام

اختتامیه لیگ دانشجوی تمدن ساز

چند کلمه از طرف گروه سردبیران:

به نام آنکه جان را روشنی داد

همه ما در مسیر دانش، جستجوگر حقیقتیم؛ حقیقتی که نه تنها در آزمایشگاه‌ها و متون علمی، بلکه در زندگی روزمره و بطن جامعه جاری است. این نشریه دانشجویی، تلاشی است برای تلفیق نگاه علمی با دغدغه‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی؛ چراکه باور داریم دانش، زمانی به بلوغ می‌رسد که بتواند در خدمت جامعه باشد. در این شماره، با شما از دستاوردهای نوین پزشکی سخن خواهیم گفت؛ و در بخش فرهنگی، نگاه متفاوتی به ادبیات و هنر خواهیم داشت؛ هنر نه فقط به عنوان یک سرگرمی، بلکه به عنوان آینه‌ای از اندیشه‌های بشری؛ و اما سیاست؛ آیا می‌توان بی‌تفاوت از کنار نقش دانشجو گذشت؟ این صفحات، جایی برای تحلیل و نقد سازنده است، جایی برای نگاه‌های نو و آینده‌نگری. ما باور داریم که نیروی جوانی، همان چیزی است که جوامع را به سمت تغییرات سازنده سوق می‌دهد. امید داریم که این نشریه، بستری برای تبادل اندیشه و گام برداشتن به سوی آینده‌ای روشن‌تر باشد. با ما همراه باشید؛ تا آن شاءالله آینده را با اندیشه دغدغه‌مند و دستان توانمند دانشجو بهبود ببخشیم.

رسا یاران

هیئت تحریریه:

خانم‌ها:
سارا سادات طباطبایی / کارگروه علمی
خواهران / فاطمه آل ابراهیم / نرگس مقصودی / کیانا انصاری / پرنیا اورعی / زهرا مجدی

مصاحبه‌کنندگان:

خانم‌ها:
فاطمه محمودی / الیسا رحمتی

آقایان:

کارگروه سیاسی برادران / محمد مهدی بارانی / عباس نورانی

ویراستاران:

خانم‌ها:
زهرا مجدی / سارا مهری

اعلام برندگان حقیقت زیر نقاب

اردو بازدید از موزه ملی و کاخ گلستان با حضور استاد بهرامی

جلسات نزدیک‌تر از همیشه
به میزبانی کانون مهدویت

جلسات حلقه برهان

با تشکر از خانمها فاطمه محمودی و الیسا رحمتی و کارگروه علمی خواهران

پاسخ به چند پرسش کلیدی

چه زمانی برای آزمون علوم پایه، شروع به مطالعه کنیم؟

برای کسانی که شهرویر آزمون علوم پایه دارند، پیشنهاد من اینست که از اوایل یا اواسط اسفند کم‌کم شروع کنیم و همچنین از اول، خیلی فشرده و سخت‌گیرانه جلو نرویم که به وقت به آخر که می‌رسیم، خسته بشیم و انگیزه‌تون کم بشه، در واقع آروم آروم پیش بریم. پیشنهاد من اینست که یک یا دو هفته اول، منابع آزمون علوم پایه رو، فقط تورق داشته باشیم، اینطوری دستتون میاد که کدوم درس رو اصلاً یادتون نیامده یا کدوم درس رو چون توی ترم‌های اخیر خوندا، بیشتر یادتونه و کدوم درس رو کاملاً یادتونه چون امتحانش رو دارین؛ بعد طبق این‌ها شروع کنیم به برنامه‌ریزی برای دو سه ماه آینده و برنامه‌ریزی، برای دو سه هفته عید، تقریباً فشرده‌تر باشه که حد زیادی از درس مهم رو توی عید، بتونیم یک دور مرور کنیم.

چه کسی آزمون علوم پایه رو در ترم ۴ شرکت کنه؟

اگه آدمی هستین که در ترم ۵ نیاز به استراحت دارین، یعنی قبل از ورود به فیزیوپات (که دو ترم سخت و فشرده هستن)، پیشنهاد من اینست که ترم ۴ علوم پایه شرکت کنیم؛ البته باید شرایط خوبی از لحاظ نمرات داشته باشیم و اینکه بتونیم در ترم ۴ هم‌زمان هم درس‌های ترم ۴ رو پاس کنیم و هم برای علوم پایه آماده بشیم و البته اگر قصد ۴ ترمه علوم پایه دادن دارین، می‌تونیم معارف ترم ۴ رو بذاریم در ترم ۵ پاس کنیم که زمانتون برای امتحانات و حضور و غیاب کلاس‌های معارف نره. همچنین کسی که ترم ۴ علوم پایه شرکت می‌کنه، چون درس‌های ترم ۴ رو به‌تازگی خونده و پاس کرده، اون درس‌ها رو بیشتر یادشه و مرور و جمع کردن درس‌های ترم ۴ براش راحت‌تر و سریع‌تر میشه.

کسی که ترم ۵ علوم پایه شرکت می‌کنه چه مزیتی داره؟

می‌تونه واحدها رو خیلی پخش برداره و نه در ترم ۴ و نه در ترم ۵، فشار زیادی متحمل نشه؛ همچنین دروس ترم ۵ سبک‌تره و به شکل بلوک نیست. اگه کسی درسی رو افتاده باشه یا نتونسته واحدی رو توی ترم‌های قبل برداره، مجبور به دادن علوم پایه در ترم ۵ میشه.

علوم پایه چه کاربردی برای دوران فیزیوپات، استاجری و ادامه مسیر ما داره؟

قاعدتاً شما اگه یادگیری خوبی از علوم پایه داشته باشیم، برای دوران فیزیوپات و استاجری کمتر اذیت می‌شین و تقریباً همون موارد علوم پایه براتون مرور می‌شه، اما خیلی هم نیاز نیست که انرژی بذارین و همه‌چیز دقیق و ریز به ریز یادتون باشه، چون در جوترا، باز هم براتون تکرار می‌شه.

اهمیت علوم پایه چیه؟ نمره خوب تو علوم پایه چه مزایایی داره؟

۳ بار فرصت برای شرکت در علوم پایه برای هر شخص وجود داره. ۲.۵ درصد جمعیت شرکت کننده در آزمون علوم پایه که بالاترین نمرات رو آوردن می‌شن رتبه‌های برتر، این ۲.۵ درصد برتر استریت می‌شن؛ یعنی، یک‌بار می‌تونن قبل از اینکه طرح عمومی رو برن، آزمون تخصص رو شرکت کنن و اگه تخصص مورد نظرشون رو قبول شدن در نهایت طرح عمومی رو با طرح تخصص شون بگذرونن. مزیت دیگه نمره خوب علوم پایه، در لاین‌بندی‌های بیمارستان، در دوره استاجری هست. در دوره استاجری چهار لاین وجود داره که شما تا آخر دوران استاجری، تو همون لاین انتخابی‌تون هستین، ترتیب بخش‌ها توی لاین‌ها متفاوت و شما هرچی نمره علوم پایه‌تون بهتر باشه، اولویت انتخاب لاین اول با شماست.

مزیت رتبه برتر شدن در علوم پایه چیه؟

رتبه‌های ۱ تا ۱۰ کشوری علوم پایه، علاوه بر مزیت استریت شدن، می‌تونن در بنیاد نخبگان عضو بشن یا در صورت عضو بودن، امتیازشون رو افزایش بدن که این امتیازهای بنیاد نخبگان، شامل یک‌سری کمک هزینه‌ها، اردوها و تسهیلات مختلف می‌شه و همچنین اگه امتیاز در بنیاد نخبگان به ۴۰ برسه، یک تعداد ظرفیت و سهمیه برای این افراد در آزمون تخصص در نظر گرفته می‌شه. رتبه‌های ۱ تا ۳ کشوری تا سال‌های پیش، مزیت معافیت از طرح عمومی رو داشتن که در چند سال اخیر، این مزیت برداشته شده و در حال حاضر چنین مزیتی وجود نداره و نکته بعد هم اینکه نمره خوب در علوم پایه به هر حال رزومه‌ای خوب برای شخص می‌شه.

باز استاد کتاب قدیمی‌اش را به ما داده بود که از نظر تشخیص افتراقی قوی شویم این نوشته در

صفحه ۱۵۹ دفترچه بود و مثل باقی دفترچه نیمه‌کاره ... "دختر دکتر پرویز، ناهید خانم دختری ۱۶ ساله است که از سن ۱۴ ماهگی، دوره‌های مکرر خستگی شدید همراه با استفراغ و تعریق زیاد را تجربه کرده که منجر به بستری شدن او می‌شد. این علائم تنها در صورتی بروز می‌کرد که او بیش از ۸ ساعت ناشتا می‌ماند. مادرش با دادن غذای شبانه و بیدار کردن او برای صبحانه در ساعات اولیه صبح، توانسته بود رشد جسمی و ذهنی او را در حد طبیعی حفظ کند. در روز بستری شدن، ناهیدخانم صبحانه نخورده بود و تا ظهر، دچار ضعف شدید، حالت تهوع، تعریق و بیحالی شده بود. او حتی قادر به نگه داشتن غذا در معده نبود و به سرعت به حکیم خانه منتقل شد، جایی که تزریق داخل وریدی گلوکز برای او شروع شد. علائم او پس از این درمان به‌طور چشمگیری بهبود یافت. سطح اولیه گلوکز خون او پایین (۳۸ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر) بود (محدوده نرمال گلوکز ناشتا: ۷۰ تا ۱۰۰). سطح نیترژن اوره خون (BUN) او به دلیل استفراغ و کم‌آبی خفیف، کمی افزایش یافته بود (۲۶ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر؛ محدوده نرمال: ۸ تا ۲۵). آنزیم‌های کبدی او نیز کمی بالا بودند، هرچند کبدش قابل لمس نبود. با وجود سطح بالای اسیدهای چرب آزاد در خون (۴.۳ میلی‌مولار)، اجسام کتونایی خون کمتر از حد طبیعی بودند. پاسخ خود را به آیدی @Rasa_tums ارسال کنید.

دکتر تشخیص چیه؟!

با تشکر از کارگروه علمی خواهران

پاسخ سری قبل:

تشخیص دیابت کتواسیدوز است که به علت عدم مصرف انسولین ایجاد می‌شود و افت هوشیاری، تنفس Kassmaul و بوی میوه‌ای، اسیدوز متابولیک، کتونوری و افزایش کتون‌های خونی از نشانه‌های این بیماری است.

برندگان آقایان ابوالفضل علوی‌نیا، محمد نصر اصفهانی، امیرحسین محرم خانی برای دریافت جایزه به آیدی @Rasa_tums پیام دهند.

مشاهیر پزشکی Saphenous

بعضی از آناتومیست‌ها معتقدند که اولین کسی که واژه Saphenous (صافنوس) را مورد استفاده قرار داد، ابوعلی سینا بوده است. Saphenous نام یکی از سیاهرگ‌های بزرگ در اندام تحتانی است که قسمتی از آن در جلوی قوزک داخلی پا غالباً نمایان است. این دانشمندان معتقدند که گرچه در بسیاری از نوشته‌های پزشکی ریشه این کلمه را یونانی و از واژه Safania به معنای آشکار عنوان نموده‌اند اما یونانی‌ها این کلمه را به کار نمی‌برده‌اند و واژه Saphenous از کلمه عربی از الصفین به معنای پهن یا پوشیده مشتق شده است و اولین بار ابن سینا آن را در نامگذاری این ورید به کار برده است. اساس این نامگذاری این بوده که ابوعلی سینا و پزشکان مسلمان در هنگام حجامت یا فصد برای بیمارانشان از قسمت انتهایی و آشکار ورید Saphenous استفاده می‌کرده‌اند و هرگز بر روی قسمت‌های بالاتر حجامت انجام نمی‌دادند. چون این قسمت‌ها پنهان و پوشیده از فاسیاهای سطحی بوده است و کلمه Saphenous اشاره به قسمت عمقی و پوشیده از نیام‌ها و بافت‌های این سیاهرگ اشاره دارد. دکتر Caggiati از دانشگاه La Sapienza در ایتالیا در پژوهشی که در مجله جراحی عروق سال ۲۰۰۲ منتشر شد، به این موضوع پرداخته است.

پزشکی ورای دانشگاه

مصاحبه با AI قسمت آخر

با تشکر از خانم نرگس مقصودی

فرهنگی و از بین رفتن اعتماد مردم اشاره کردند. باید بگم دکتر نبوی زاده منصفانه قضاوت کردند. آره، هوش مصنوعی کمک بزرگیه (مثل یه دستیار فوق العاده). اما نباید ذره‌ای از انسانیت کم بشه (مثل ارتباط رو در رو با بیمار). - نظرت راجع به حرف‌های دکتر مجاور چیه؟ ایشون می‌گن هوش مصنوعی هرچقدر هم پیشرفت کنه، جای آدم‌ها رو نمی‌گیره، مخصوصاً تو کارهایی مثل پزشکی...

+ آقای دکتر به نکته‌ی خیلی مهم رو گوشزد کردن! ببینید، من به عنوان یه چت‌بات، با اینکه می‌تونم در عرض چند ثانیه کلی مقاله پزشکی بخونم و حتی علائم بیماری رو تحلیل کنم، اما چیزی که ندارم: - یک قلب تپنده (نمی‌تونم واقعاً نگرانی بیمار رو حس کنم) - تجربه‌های زیسته (مثلاً وقتی یه بیمار میگه 'دکتر، استرس دارم'، من فقط داده‌های آماری می‌شنوم، نه ترس پشت این حرف رو) - شهود انسانی (پزشک‌های باتجربه گاهی فقط با یه نگاه به بیمار می‌فهمن مشکلی هست!) اما یه نکته‌ی ظریف هم هست: من می‌تونم مثل یه دستیار فوق‌سریع عمل کنم. مثلاً: - آزمایش‌ها رو زودتر تحلیل کنم - به پزشک یادآوری کنم که فلان دارو با شرایط بیمار سازگار نیست - حتی تو مناطق محروم که دکتر کمه، خدمات اولیه رو ارائه بدم پس حرف درست دکتر اینته: "من رو جایگزین نکنید، بلکه مثل یه همکار باهوش ازم استفاده کنید!" ۵. توصیه برای دوستان دارم:

۱. مثل یه "آچارفرانسه" از AI استفاده کن! ۲. مهارت‌های "انسانیت" رو قوی کن! ۳. هرچی AI گفت، "کپشنش کن!" - همیشه از خودت بپرس: - "این حرف منطوق داره؟" - "منبع معتبری پشتش هست؟" - "برای این موقعیت خاص مناسبه؟" ۴. تو کارهای خیر از AI کمک بگیر! - مثلاً ازش برای ترجمه‌ی رایگان کتاب‌های علمی یا طراحی پروتکل‌های ارزان استفاده کن. ۵. آینده‌نگر باش!

_خب می‌خوام با گریز به صحبت اساتیدمون این مصاحبه رو تموم کنیم. AI عزیز نظرت درباره صحبت‌های استاد دوستی چیه؟ + حرف اصلی استاد، این بود که: هوش مصنوعی زندگی رو آسون کرده، اما "زندگی" نکرده! علم زیاد شده، ولی آرامش کم! علم باید ابزار باشه، اما الان خودش رئیس شده! البته باید بگم هوش مصنوعی همیشه بد نیست؛ مثلاً تشخیص بیماری‌ها یا کمک به معلولان رو راحت‌تر کرده. مشکل از خود علم نیست، از آدماست؛ مثلاً چاقو هم می‌تونه سبزی رو خرد کنه، هم آدم رو! مشکل چاقو نیست، مشکل کسیه که ازش سوءاستفاده می‌کنه. باید تعادل رو حفظ کرد؛ هم از تکنولوژی استفاده کنیم، هم انسانیت رو فراموش نکنیم.

_درسته. درباره صحبت استاد نبوی زاده چه حرفی داری؟ + خب! بذارید حرف‌های دکتر نبوی زاده رو خلاصه کنم و بگم چرا هم نگران کننده‌ست، هم امیدوارکننده: ایشون نقاط قوت هوش مصنوعی رو، کمک به تحقیقات بدون آسیب به حیوانات، انجام راحت‌تر کارهای خسته‌کننده، و کمک به پزشکی دونستند. و در آخر، به سوء استفاده

احکام پزشکی

سقط جنین

در اسلام سقط جنین بعد از انعقاد نطفه حرام است و موجب دیه می‌باشد و دیه به‌عهده کسی است که متصدی سقط باشد یعنی اگر پزشک با جراحی یا به وسیله تزریق آمپول بچه را سقط کند او ضامن است. اگر خود مادر با خوردن قرص یا استعمال چیزهای دیگر که پزشک نوشته این کار را انجام دهد مادر ضامن خواهد بود و اگر پدر اطلاع نداشته باشد دیه به او پرداخت می‌شود و اگر پدر مطلع و راضی باشد دیه بر عهده هر دو است و باید دیه را به وراث غیر مباشر جنین سقط شده بپردازند. اگر بچه در رحم مادر فوت شده باشد، خارج کردن آن واجب است.

اگر حاملگی برای مادر خطر جانی

دارد یا موجب فلج شدن وی می‌گردد سقط جنین برای او قبل از دمیده شدن روح در جنین جایز است ولی بعد از دمیده شدن روح و به حرکت درآمدن جنین در شکم مادر جایز نیست و مادر باید تحت مراقبت‌های ویژه، کودک را نگهداری و در موقع مقتضی به دنیا بیاورد. اگر بچه سقط شده چهار ماه یا بیشتر از چهار ماه داشته باشد، باید بچه را غسل میت داد و کفن کرده و دفن نمود و کسی که با بدن او تماس پیدا کند باید غسل مس میت نماید. اگر بچه کمتر از چهار ماه داشته باشد او را در پارچه‌ای می‌پیچند و بدون غسل دفع می‌کنند و کسی که با او تماس داشته باشد بهتر است که غسل کند.

ایران روی لبه علم پزشکی قدم می‌زند!

شاید یکی از چالش‌ها و نگرانی‌های هر کدوم از ما به عنوان دانشجوی پزشکی، برخورد با موارد اورژانسی در آینده باشه؛ مواردی که دچار جراحتهای عمیق و ناگهانی شده و نیاز به قطع سریع خون‌ریزی دارن! شاید در این حالت نقش علم و فناوری برای رسیدن به داد بیمار از ماهای پزشک کمتر نباشه! اما چطور؟ با خبر این ماه همراه باشید... محققین هسته‌ای ایران موفق به تولید پودر بندآورنده‌ی خون شده‌اند که برای جراحتهای عمیق و ناگهانی بر اثر تصادف یا حتی در روند جراحی مناسب است. این فناوری به سرعت می‌تواند خون را بند بیاورد و هم در سطح بدن و هم در جراحی‌ها در داخل بدن قابل استفاده است! پودرهای بندآورنده‌ی خون به دو روش تولید می‌شوند: روش شیمیایی و روش پرتودهی. در روش شیمیایی، پلیمرها و ساختارهای شیمیایی استفاده می‌شوند که بعضاً درون بدن تجزیه‌پذیر نیستند و موجب عفونت، نکروز و یا سرطان‌های بافتی می‌شوند. اما محصول تولیدی به روش پرتودهی، بر پایه‌ی نشاسته‌ی اصلاح شده است که تحت پرتوتابی قرار می‌گیرد و نوعی پلیمر جاذب خون است. بنابراین چون بر پایه‌ی مواد طبیعی (نشاسته) است با بافت بدن سازگارتر بوده و راحت‌تر تجزیه و جذب می‌شود، پس در آینده منتظر استفاده از این محصول هنگام نجات جان یک بیمار تصادفی یا حین یک عمل جراحی سخت باشید. البته اگر تا اون روز علم قدم‌های بزرگتری رو در این مسیر برنداشته باشه 😊

با تشکر از خانم پرنیا اورعی

به یک نخبه نیازمندیم!

با تشکر از آقای عباس نورانی

قبلاً در مورد نخبه و ویژگی هاش صحبت کردیم، کسی که وقتی هدفش رو انتخاب می‌کنه طوری در مسیر اون حرکت می‌کنه که از بقیه متمایز میشه و می‌تونه کار های بزرگی رو انجام بده. معمولاً یکی از ویژگی‌های نخبه ها پیگیر بودنشونه، اونها هیچ وقت از روی اجبار کاری رو انجام نمی‌دن پس اگه سمت کاری میرن از اون خسته نمی‌شن، پر قدرت اون کار رو ادامه میدن و براش از وقت و امکاناتشون به نحو احسن هزینه می‌کنن. خب قرارمون این بود که مسیرهای روبه‌روی یه نخبه رو بررسی کنیم: بعد از مسیر پژوهش (مسیر اول) بد نیست با یه مسیر دیگه که جنبه عملیش هم بیشتره آشنا بشیم... مسیر دوم: فعالیت‌های داوطلبانه

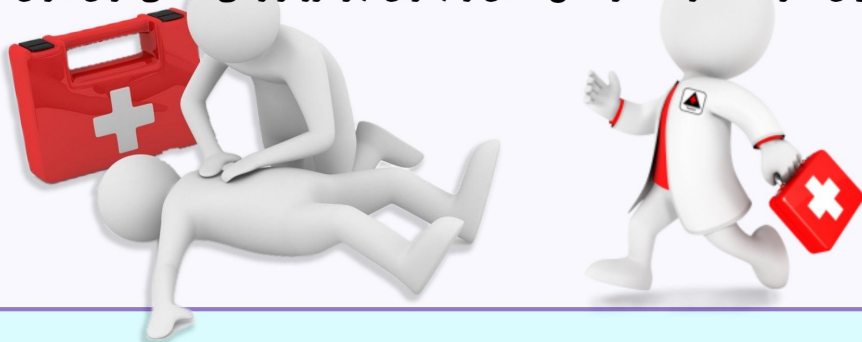
یکی از مهم‌ترین دستاوردهای فعالیت های داوطلبانه، آشنا شدن با محیط غیر آکادمیکه که قراره در آینده نه چندان دور باهاش روبه‌رو بشیم. از انواع این فعالیت ها میشه به اردوهای جهادی پزشکی، دوره های آموزش کمک های اولیه و غربالگری های اجتماعی اشاره کرد که هر کدوم رو بررسی می‌کنیم:

اردوهای جهادی پزشکی: این اردوها رو گروه های پزشکان، دندان پزشکان و پرستاران و... و دانشجویهای این رشته ها برگزار می‌کنن و خدمات درمانی رایگان به مردم مناطق محروم (نه لزوماً مناطق دور افتاده) ارائه میدن. شما می‌تونین با یه سرچ ساده توی اینترنت یا حتی کانال های دانشگاه این اردوها رو پیدا کنین و داخل اونا شرکت کنین. نکته مثبت این اردوها اینه که چون این اردوها دارای بخش های مختلف خدمت رسانی هستن، امکان پیشرفت تو زمینه های مختلفی مثل مدیریت زمان و منابع، نحوه برخورد با بیماران و همراهان اونها، آشنایی با فعالیت های گروهی و موارد دیگه وجود داره اما بخش اصلی برای دانشجوی پزشکی به کارگیری عملی درس هایی هست که خونده؛ متأسفانه به دلیل حساسیت کار پزشکی، قابلیت خیلی زیادی تو این زمینه وجود نداره و بیشتر، کارهای پشتیبانی و انتظاماتی و... به دانشجوی ها سپرده میشه اما در زمینه های تریاژ و... فرصت خیلی خوبی برای خودآزمایی هست اما یه دانشجوی نخبه میتونه تو بخش های مختلف، شانس خودش رو امتحان کنه و با کارهایی مثل ارتباط گرفتن با بیماران یا پرسیدن روند درمان و داروهای که براشون تجویز شدن، دید علمی خودش رو بالا ببره.

آموزش کمک های اولیه: یکی از مهم ترین کارها برای نجات جون انسان ها، انجام درست کمک های اولیه هست تا بشه از بدتر شدن وضع بیمار تا وقتی به مرکز درمانی میرسه جلوگیری کرد. حالا که تو رشته پزشکی تحصیل می‌کنیم باید این انتظار رو از خودمون داشته باشیم که دیگه تو حوادث فقط نظاره گر نباشیم و بتونیم به افراد حادثه دیده کمک کنیم. حتی می‌تونیم بعد از یادگرفتن این مهارت ها به نزدیکانمون هم این موارد رو آموزش بدیم و تو ارتقای سطح سلامت جامعه سهیم باشیم. همین کارهاست که از ما یه نخبه می‌سازه و خیلی مهمه که اولین قدم رو عالی تو این راه برداریم. برای آموزش کمک های اولیه دوره های آنلاین زیادی تو اینترنت پیدا میشن که میشه برای افزایش آگاهی، ازشون استفاده کرد (حداقلی ترین کار ممکن دیدن یک باره این دوره هاست) اما اگر بخوایم به صورت رسمی این دوره ها رو بگذرونیم و مدرک معتبرشون (حتی بین المللی) رو دریافت کنیم، دوره های حضوری حدود ۲۲ ساعته‌ای داخل مراکز احمر برگزار میشن که این آموزش ها رو ارائه میدن (برای شرکت تو این دوره ها یه مقدار هزینه لازمه که خب میشه منتظر تخفیف های مناسبی موند و ازشون استفاده کرد).

غربالگری های اجتماعی: این طرح ها با هدف شناسایی و ارزیابی افراد در معرض خطر تو سطح جامعه انجام می‌شن و زمینه های مختلفی هم دارن ولی به طور کلی تو طرح های مرتبط با پزشکی کارهایی مثل گرفتن فشار خون، قند خون، سنجش تنفس و اکسیژن خون، تست های بینایی و مشاوره های تغذیه و روانشناسی انجام میشن که خب دانشجویهای علوم پایه هم از پس بیشترشون بر میان و حضور پیدا کردن تو این طرح ها می‌تونه تجربه جالب و سازنده ای برای فرد رقم بزنه.

در انتها بگم حتماً قبل از انجام هر کدوم از این کارها با افراد مطلع این زمینه ها ارتباط بگیرین تا از همه جوانب کار مطلع بشین و بهترین بهره رو از وقتی که می‌ذارین ببرین.

کتاب چی می‌خونی؟

به بیمار خود گوش فرا دهید

نوشته آیدا الهی

به بیمار خود گوش فرا دهید

تألیف: آیدا الهی

ویراستاران:

دکتر فریا اصغری، دکتر شهرام صدقی، دکتر سعید رضا مهرپور،
خویشاوند و سکویی، عبادالله شیری

شرایطی را تصور کنید که در آن، نه توان حرکت دارید و نه صدای اعتراض. شما محصور شده‌اید، نه فقط در تخت بیمارستان، بلکه در جسمی که دیگر فرمان شما را نمی‌پذیرد. این، داستان زندگی دردناک و در عین حال تکان‌دهنده آیدا است؛ دختری دانشجویی که درحال بازگشت به سمت خانه با اتوبوس، تصادف می‌کند و پس از آن، قربانی قصور مکرر پزشکی می‌شود؛ فلج نخاعی شده و هم‌زمان توانایی صحبت کردن را هم از دست می‌دهد. «به بیمار خود گوش فرا دهید»، کتابی جنجالی، از آیدا الهی و روایت‌گر روزهای سخت

بستری او در بخش "آی‌سی‌یو" بیمارستان است. در قسمتی از کتاب می‌خوانیم: «تمی‌دانم دقیقاً چه زمانی بود... آیا بعد از یکی از آن تجربه‌های ناخوشایند مرگ! که به‌دلیل سهل‌انگاری پرسنل آی‌سی‌یو و جدا شدن خودبه‌خود لوله دستگاه تنفسی بر من عارض می‌شد؟ یا بعد از آن دفعه‌ای که کمک‌بهار آی‌سی‌یو به‌خاطر کثیف شدن ملحفه‌هایم، مرا مورد توهین و ضرب و شتم قرار داد؟ روزی، زار گریستم و با خود عهد بستم که اگر از آی‌سی‌یو خلاصی یافتم، نگذارم حتی اگر شده یک بیمار دیگر، چنین شرایطی را تجربه کند». با اینکه فقط یک دستش توان حرکت داشت و نمی‌توانست از خانه بیرون برود، تا مقطع کارشناسی ارشد، پیش رفت و سه کتاب ترجمه کرد؛ حالا در مقطع دکتری پذیرفته شده و آرزوهای بزرگ‌تری در سر دارد. این کتاب زیبا را حتماً مطالعه کنید و با چالش‌ها و تجربیات یک بیمار از دریافت مراقبت‌های سلامت آشنا شوید.

با تشکر از خانم زهرا مجدی

از انقلاب انبیا تا حکومت موعود

پیامبران در طول تاریخ فارغ از نتیجه دو هدف بزرگ داشته اند:

۱. ایجاد انقلاب در جامعه‌ای منحرف
۲. بنیان‌گذاری جامعه‌ای نو بر اساس اصول الهی
در دوران‌هایی خاص، بشر دچار انحرافات سنگین می‌شود؛ قدرت‌های ضد انسانی، جامعه را به شکلی ناسالم درمی‌آورند. در این نقطه‌ای بحرانی، پیامبری ظهور می‌کند تا با اصول انقلابی، پایه‌های جامعه‌ی فاسد را ویران کند و شکل تازه‌ای از زندگی انسانی بنا گذارد. نمونه‌ی روشن این مأموریت، حضرت موسی علیه‌السلام است: اگر او تنها فرعون را سرنگون می‌کرد و اصولی ارائه می‌داد، اما جامعه‌ای مطابق با آن اصول نمی‌ساخت، رسالتش ناقص می‌ماند. ولی موسی علیه‌السلام نه تنها فرعون را کنار زد، بلکه جامعه‌ای براساس وحی در میان بنی‌اسرائیل ساخت؛ هرچند موانع ادامه‌ی آن زیاد بود.

اما کار پیامبر در همین‌جا تمام نمی‌شود؛ امام می‌آید تا آن راه را ادامه دهد: مکتب را تبیین و زنده نگه دارد. جامعه‌ی مطلوب را براساس عدالت با همراهی و حضور مردم به ثمر برساند. این همان مسیری است که از امیرالمؤمنین علیه‌السلام آغاز شد و با ظهور حضرت مهدی (عج) به اوج خود می‌رسد؛ یعنی امتداد انقلاب انبیاء تا تحقق کامل عدالت.

و نکته‌ی اساسی:

بدون همراهی مردم، نه پیامبران می‌توانند انقلاب را کامل کنند و نه امامان می‌توانند جامعه را بسازند. دل‌های آماده، پایه‌گذار حکومت عدل‌اند.

برگرفته از اندیشه آیت الله خامنه‌ای مدظله‌العالی
با تشکر از جوان ایرانی

رفوع دل

با تشکر از خانم
فاطمه آل ابراهیم

وقتی مالکیت رنگ می‌بازد، بندگی جان می‌گیرد!
در نگاه بندگی، ما مالک چیزی نیستیم؛ بلکه امانت‌دار آنیم. خانه، پول، خانواده، موقعیت اجتماعی، حتی نفسی که می‌کشیم، همه از آن خداست. "وقتی مالکیت از انسان گرفته شود، آرامش به او بازمی‌گردد؛ چون دیگر نگران از دست دادن چیزی نیست که اصلاً مال او نبوده است." ریشه بسیاری از اضطراب‌های ما در این توهم نهفته است که "من مالک هستم"؛ مالک فرزندم، شغلم، آبرویم، آینده‌ام. اما همین توهم، زنجیری است بر دست و پای آرامش. وقتی بپذیریم که مالکیت حقیقی فقط از آن خداست، دل‌مان از چنگ حرص و ترس و حسرت رها می‌شود. تصور کن اگر باور کنیم که ما فقط «امانت‌دار»یم، چه تغییری در نگاه‌مان به زندگی ایجاد می‌شود: ۱. دیگر از دست دادن چیزی، ویرانی نمی‌آورد؛ چون از ابتدا هم آن چیز "مال ما" نبوده است. ۲. دیگر به داشته‌ها مغرور نمی‌شویم؛ چون می‌دانیم لطفی موقتی است از جانب پروردگار. ۳. به دیگران، با دیده رقابت و حسادت نمی‌نگریم؛ چون آنچه دارند، سهمی از امانت الهی برای آنان است، نه دلیلی بر برتری. ۴. در نهایت، یاد می‌گیریم با دل آسوده، ببخشیم؛ چون وقتی چیزی مال ما نیست، سخت نیست که آن را به دست نیازمندی بسپاریم. وقتی مالکیت را از زندگی برداری، تواضع جای تکبر، سخاوت جای حرص، و امنیت جای اضطراب می‌نشیند. آنجاست که انسان طعم ناب بندگی را می‌چشد: بندگی در اوج آزادی.

از بقیه علوم چه خبر؟

بی‌نهایت دقیقاً چیه؟!

آلن لایتمن (فیزیک‌دان):

فکر نکنم چیزی باشه که همه‌ی اعداد هیچ وقت به پایان نمی‌رسند. این آدم‌ها دنبالش باشن. آبی بی‌نهایت یک عدده، مکانه، یک ایده‌ست، یا یک مفهومه؟
اگر از من بپرسین، می‌گم همه‌ی این‌ها هست.

کنت اولسن (ریاضی‌دان):
وقتی به عددی بزرگ فکر می‌کنید، فقط لازمه به عدد بزرگ‌تر بهش اضافه کنید. این یعنی همیشه راهی به جلو هست. همیشه عددی هست که بعد از اون عدد میاد.

رُبین شو:
وقتی بچه بودم، ایده‌ی بی‌نهایت برام ترسناک بود. چون همیشه چیزی فراتر وجود داشت. هیچ وقت به تهش نمی‌رسیدی. این حس «بی‌پایانی» برام نوعی اضطراب می‌آورد.

کارلو روولی:
این نشون می‌ده که بی‌نهایت مثل کمیت‌های معمولی عمل نمی‌کنه. ما انتظار داریم وقتی چیزی پر شد، دیگه جا نداره، ولی نه وقتی بی‌نهایت در کاره.

کارلو روولی:
این نشون می‌ده که بی‌نهایت مثل کمیت‌های معمولی عمل نمی‌کنه. ما انتظار داریم وقتی چیزی پر شد، دیگه جا نداره، ولی نه وقتی بی‌نهایت در کاره.

دلایلا گیتز (با لبخند):

تصور کنید هتلی دارید با بی‌نهایت اتاق، و همه‌ی اتاق‌ها پر هستن. حالا به مهمون جدید می‌رسه. مدیر هتل چی کار می‌کنه؟ به هر مهمون می‌گه به اتاق بره جلو، یعنی اتاق ۱ بره به ۲، ۲ بره به ۳، و... حالا اتاق ۱ خالی می‌شه! یعنی توی به هتل پر، هنوز جا برای به مهمون جدید هست.

رُبین شو:

فیزیک‌دان‌ها همیشه با «بروز بی‌نهایت» در معادلات مشکل دارن. مثلاً در نظریه‌ی سیاه‌چاله‌ها، چگالی به بی‌نهایت می‌رسه که یعنی نظریه‌ی ما ناکافیه. یکی از معروف‌ترین این پارادوکس‌ها، پارادوکس هتل هیلبرت (آزمایش فکری هتل بی‌نهایت) است.

کنت اولسن:

این کشف انقلابی بود. تا قبل از اون، اما باید حواسمون باشه که در بی‌نهایت فقط یک چیز مبهم یکدست ریاضیات، بی‌نهایت یک «مفهوم»ه، بود. ولی کانتور نشون داد که می‌تونیم نه یک عدد. مثلاً نمی‌تونیم باهش «مقایسه» بین بی‌نهایت‌ها رو انجام جمع و تفریق و ضرب معمولی بدیم.

دلایلا گیتز:

حتی امروز هم، بعضی از ریاضی‌دان‌ها با این ایده راحت نیستن. چون به ما یاد دادن که بی‌نهایت یه چیزه، نه چند نوع مختلف!

آلن لایتمن:

وقتی با مفهوم بی‌نهایت روبه‌رو می‌شیم، خیلی زود به چیزهایی می‌رسیم که با عقل جور درنمیان. به همین خاطره که بی‌نهایت پر از پارادوکسه.

کارلو روولی:

ریاضیات زبانیه که می‌تونه بی‌نهایت رو توصیف کنه، بدون اینکه بخواد اون رو تجربه کنه.

کنت اولسن (ریاضی‌دان):

وقتی می‌گیم به سری بی‌نهایت، یعنی مجموعه‌ای از چیزهایی که پایان ندارن. مثلاً اعداد طبیعی: ۱، ۲، ۳، ۴، ... تا ابد.

رُبین شو:

کانتور گفت: بی‌نهایت اعداد صحیح، به نوع بی‌نهایتیه. ولی بی‌نهایت اعداد حقیقی بین ۰ تا ۱، بزرگ‌تره. یعنی بی‌نهایت‌های متفاوت با قدرت‌های متفاوت داریم.

کارلو روولی:

بی‌نهایت مثل یه آینه‌ست که ذهن انسان رو به خودش برمی‌گردونه. توش چیزی هست که هم عجیب و هم آشناست. ما در ذهن‌مون ایده‌ی «همیشه بیشتر» رو داریم، اما این یعنی چی؟ آیا واقعاً می‌تونیم بی‌نهایت رو لمس یا تجربه کنیم؟

رُبین شو (فیزیک‌دان):

بی‌نهایت ما رو گیج می‌کنه. یعنی اگه بخوایم تصورش کنیم، نمی‌تونیم تمومش کنیم.

دلایلا گیتز:

اگه بخوایم بی‌نهایت رو واقعاً بررسی کنیم، باید بریم سراغ ریاضیات. تنها جایی که می‌تونیم بی‌نهایت رو تعریف‌پذیر کنیم، همینه.

با تشکر از خانم سارا سادات طباطبایی

اندر احوالات Media

جادوی شبکه‌های اجتماعی: چگونه شبکه‌های اجتماعی توجه ما را جلب می‌کنند؟

"یه ویدیو دیگه ببینم بعدش برم سر درس" جمله‌ی ناکامی است که همگی بارها تکرارش کردیم. اما دچار چه سحری از طرف پلتفرم‌هایی مثل یوتیوب و اینستاگرام می‌شویم که نمی‌توانیم از عهده خودمان بریاییم؟ در این بخش، به بررسی تکنیک‌ها و استراتژی‌های مؤثر این شبکه‌ها که آن‌ها را به ابزارهایی قدرتمند در جلب توجه تبدیل کرده‌است، می‌پردازیم.

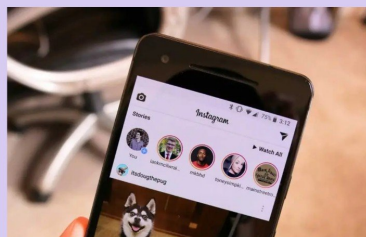
• حباب فیلتر (Filter Bubble) و الگوریتم‌های شخصی‌سازی: این پلتفرم‌ها با تجزیه و تحلیل علایق و عقاید کاربران، محتوای مرتبط و جذاب‌تری را به آن‌ها نمایش می‌دهند و بر اساس تعاملات قبلی، پیشنهاداتی ارائه می‌کنند که ممکن است بدون این‌که متوجه شویم، موجب افراطی‌گری شود.

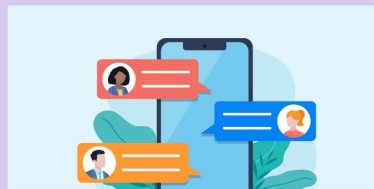
• تعامل اجتماعی و اثر جمعی (Social Proof): تعداد لایک‌ها، نظرات و اشتراک‌گذاری‌ها کاربران را تشویق می‌کنند تا با دیگران تعامل داشته باشند و می‌توانند بر برداشت کاربران از یک موضوع تأثیر بگذارند. ما تمایل داریم نظر اکثریت را معتبرتر تلقی کنیم.

• محتوای کوتاه و سریع: ویدیوهای کوتاه مانند "Reels" در اینستاگرام و "Shorts" در یوتیوب باعث طراحی اسکرول بی‌پایان (Infinite Scroll) برای جلوگیری از خروج کاربر می‌شود که این محتواها به کاربران اجازه می‌دهند تا در زمان محدود، اطلاعات بیشتری را دریافت کنند.

• یادآوری‌ها و notifications: ارسال اعلان‌های فوری و یادآوری‌های شخصی‌سازی شده، کاربران را به بازگشت به پلتفرم ترغیب می‌کند و آن‌ها را در جریان به‌روزرسانی‌ها قرار می‌دهد.

با تشکر از خانم کیانا انصاری

مستند چی می‌بینی؟

تا اطلاع ثانوی تعطیل!

بهمن ۱۳۵۷، دو سال قبل از انقلاب فرهنگی برای اولین بار بین گروه‌های مختلف با عقاید مختلف، اتفاق نظر وجود دارد، همه یک صدا به دنبال تغییر حکومت هستند، در این بین انقلاب جایگاه ویژه‌ای در بین جوانان دارد در پایگاه بزرگی بنام دانشگاه..... در این هنگام، دانشجویان به دو طیف اصلی تقسیم می‌شوند، دانشجویان حزب الهی و مارکسیست. مستند تا اطلاع ثانوی تعطیل، به وقایع دانشگاه‌ها در هنگام انقلاب فرهنگی و اتفاقات بعد از آن می‌پردازد.

با تشکر از آقای محمد مهدی بارانی

یک جرم ادبیات

تنها آنهایی تا آخر خط با ما هستند که درد قعر را چشیده باشند.
امام خمینی (ره)

نهم، برادر پنه رل‌لش نهم،
پنه غفلت کند گر کوش دل
لش از جنس توبه در کفتم
تا که گویم لندگی منم درد دل
پا برهنه، پا برهنه درک کند
گرچه کفشی ظاهر سر و پا کند
حال مستغف و مستکبر کجا؟
می‌شود جمع تفضیض یک بجای؟
کوش دل رل‌لور هم نوحا، بدو
لینم صدل‌لر درد، در دست خود خزل‌لر

تابه کی خوش در خیال کودکی
رو بروم؛ تا مرد گرد در لندگی
گر شمار رل‌ل مولی بر زبانه
چو، لعابی و عل چو، غلاما،
گر خشم در ظاهر و باطنم جدل‌لست
لینم نفاق‌لست و منافع بد سزل‌لست
لینم کدوم رل‌ل کوش دل بخش
گر که حتی لندگی لیک به بهوش
منم تولوسی میکنم بر حق و صبر
زندگام، نیروم روید ل‌ل بند قبر

عبد

در شماره پیشین نشریه، به پیوند عمیق میان پزشکی و سیاست و اهمیت تاریخی این رابطه پرداخته شد و سه پرسش بنیادین مطرح و بررسی گردید: وظیفه ما چیست؟ چگونه می‌توان فضای حاکم بر دانشگاه را تغییر داد؟ و چه سمت‌وسویی برای فعالیت‌های دانشجویان پزشکی شایسته است؟ اکنون لازم است نگاهی عمیق‌تر به مفهوم سیاست و نقش دانشجو داشته باشیم. سیاست، برخلاف برداشت عامه که گاهی آن را با مکر و حيله مترادف می‌دانند، در معنای اصیل خود به خط مشی و روش‌های اداره جامعه اشاره دارد. از زمان پیدایش حکومت در سالهای پس از یکجانشینی بشر، حکومت به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم بر تمام شئون جامعه اثر گذاشته است. هندسه جامعه با محوریت حکومت شکل می‌گیرد و رابطه‌ای دوسویه با فرهنگ (نرم‌افزار) و تمدن (سخت‌افزار) جامعه برقرار می‌کند. تأثیر تصمیمات کلان حاکمیتی بر جامعه چنان آشکار است که نیازی به توضیح بیشتر ندارد. تجربه تاریخی بشر، اعتقادات دینی ما به‌عنوان مسلمان (که در جای خود بحث خواهد شد) و اصول بین‌المللی موسوم به دموکراسی، هرچند با مدل‌های فکری متفاوت، همگی بر نقش کلیدی مردم در تصمیم‌گیری‌های کلان جامعه تأکید دارند. این نقش، اگر به‌درستی تعریف شود، ضامن پویایی کشور و رشد ملت و دولت خواهد بود. بدیهی است که انسجام میان ملت و حاکمیت از اهمیت بسزایی برخوردار است و دانشجویان در این عرصه نقشی بسیار برجسته دارند. دانشجویان، به تعبیر شهید بهشتی، «مؤذن جامعه‌اند و اگر خواب بمانند، نماز امت قضا می‌شود.» اما چرا؟

دانشجو مؤذن جامعه است. اگر خواب بماند نماز امت قضا می‌شود.

از زمان پیدایش آکادمی‌های مدرن تحصیلی و ورود نهادهای مدرنیته به ایران، دانشجویان در کنار طلاب نقشی عمیق در تحولات کشور ایفا کرده‌اند که اوج آن در انقلاب اسلامی متبلور شد. این جریان پس از انقلاب نیز ادامه یافت و جنبش‌های دانشجویی همواره در تحولات سیاسی ایران نقشی محوری داشته‌اند؛ از زایش نسل‌های فکری تا تأثیرگذاری در به قدرت رسیدن رؤسای جمهور در مقاطع مختلف، این ویژگی تنها به ایران محدود نیست. در سراسر جهان، قشر دانشجو به دلیل دو ویژگی کلیدی نقش اساسی در تغییرات و اصلاحات بنیادین دارد:

۱. دانشجویان عموماً متعلق به نسل جوان هستند و نشاط، انگیزه و انرژی لازم برای تأثیرگذاری را دارند.
۲. دانشجویان در کنار اساتید خود در سطوح تخصصی و عالی علمی و فناوری کشور حضور دارند. در نگاهی درون‌گفتمانی به انقلاب اسلامی نیز، نقش دانشجو و دانشگاه به‌عنوان خاستگاه تولید علم چنان برجسته است که امام خمینی (ره) در آخرین سال حیات خود، به‌طور ویژه فرمان تأسیس بسیج دانشجویی و طلبه را جدا از سایر سازمان‌های بسیج صادر کردند. این ظرفیت عظیم دانشگاه، با رسالت حفظ و تبیین چارچوب‌های اصیل اسلام ناب محمدی و جلوگیری از نفوذ ایادی استکبار در دانشگاه، بر دوش بسیج دانشجویی سنگینی می‌کند. دانشجو از هر منظر هم حق دارد و هم وظیفه، و هم می‌تواند نقشی اساسی و سالم در فضای کشور ایفا کند. در شماره پیشین، به برخی علل رخوت در فضای دانشگاه و سرخوردگی دانشجویان اشاره شد. این عوامل با ظهور جریان سلب‌ریتی‌ها در قرن بیست‌ویکم و تأثیر آن بر جامعه و خصوصاً نسل Z، تأثیر دانشجو را بیش از پیش به حاشیه راند. اکنون زمان آن است که دانشجویان، نقش تاریخی و کلیدی خود را بازی بگیرند. این موضوع به‌ویژه در دانشگاه علوم پزشکی تهران، که در کنار دانشگاه تهران نماد آموزش عالی کشور و همواره یکی از سیاسی‌ترین دانشگاه‌های ایران بوده، اهمیتی دوچندان دارد. این مقدمه، بستری برای تبیین هویت سیاسی «دانشجو» فراهم می‌کند. قرار گرفتن این مفهوم در کنار هویت سیاسی «پزشک» که در نشریه پیشین اشاره شد، به‌عنوان بال دیگر هویت‌ساز «دانشجوی پزشکی»، نقش و وظیفه دانشجویان پزشکی را به‌خوبی روشن می‌سازد. در ادامه به سطوح مختلف حیات سیاسی دانشجو و چگونگی رشد آگاهی‌ها و مهارت‌های سیاسی و جهت دهی به کنشگری خود خواهیم پرداخت. با ما همراه باشید.

#شوخی شوخی، ولی جدی!

با تشکر از خانم نرگس زارعی